~~תא שמע~~ *רבי יהודה אומר לא היה פיים למחתה אלא כהן שזכה בקטרת אומר לזה שעמו זכה עמי במחתה שאני מחתה וקטרת דחדא עבודה היא ~~איכא דאמרי~~ דוקא מחתה וקטרת דחדא עבודה היא אבל שאר עבודות בעי פיים, מחתה אצטריכא ליה סלקא דעתך אמינא הואיל ולא שכיחא ומעתרא נתקין לה פיים בפני עצמה קמ"ל ת"ש דתני ר' חייא לא לכל עבודה ועבודה מפייסין אלא כהן שזוכה בתמיד *שנים עשר אחיו הכהנים נמשכין עמו שמע מינה: פיים השני וכו': איבעיא להו מי מקבל שוחט מקבל דאי אמרת זורק מקבל אגב חביבותיה לא מקבל ליה לכוליה דם או דילמא זורק מקבל דאי אמרת שוחט מקבל זימנין דשחיט זר, ת"ש *בן קטין עשה י"ב דד לכיור כדי שיהיו י"ב אחיו הכהנים העסוקין בתמיד מקדשין ידיהן ורגליהן בבת אחת ואי סלקא דעתך שוחט מקבל תליסר הוי אלא לאו ש"מ זורק מקבל שמע מינה אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי אף אנן נמי תנינא *שחט השוחט וקבל המקבל ובא לו לזרוק שמע מינה: אמר בן עזאי לפני רבי עקיבא וכו': ת"ר כיצד ~~דרך הלוכו~~ הראש והרגל החזה והגרה ושתי ידים ושתי דפנות העוקץ והרגל ר' יוסי אומר ~~דרך הפשטו~~ היה קרב כיצד דרך הפשטו הראש והרגל העוקץ והרגל ושתי דפנות ושתי הידים החזה והגרה ר"ע אומר ~~דרך ניתוחו~~ היה קרב, כיצד דרך ניתוחו הראש והרגל ושתי ידים החזה והגרה ושתי דפנות והעוקץ והרגל רבי יוסי הגלילי אומר ~~דרך עילויו~~ היה קרב כיצד דרך עילויו הראש והרגל החזה והגרה ושתי הדפנות והעוקץ והרגל ושתי הידים (א) (והכתיב *°כל נתח טוב ירך וכתף ההיא בכחושה) אמר רבא בין תנא דידן ובין ר' יוסי בתר עילויא דבשרא אזלינן: מר אזיל בתר אברא דבישרא ומר אזיל בתר שמנא דבישרא, מ"ט סלקא רגל בהדי רישא? משום דרישא נפישי ביה עצמות קרבא רגל בהדיה, דכולי עלמא מיהת ראש קרב ברישא, מנא לן? *דתניא מניין לראש ופדר שקודמין לכל האברים? ת"ל °את ראשו ואת פדרו וערך ואידך פדר (ב) (אחרינא) למאי

יחזקאל כד

ויקרא א

תורה אור

לא היה פיים למחתה. כשהיו מפיסין לקטורת כדתנן מתניתין חדשים לקטורת באו והפיסו והקטורת צריכה שני כהנים א' שמוליך הקטורת להיכל ומקטירו ואחד שחותה גחלים מעל המזבח החיצון ומכניס להיכל ונותן על המזבח הפנימי להקטיר את הקטורת עליהן כדילפינן לקמן (דף מה.) מקראי שגחלי מזבח הפנימי ניטלין ממזבח החיצון בכל יום וקאמר ר' יהודה לא היו מפיסין מי שזוכה במחתה אלא מי יזכה בקטורת ומי שזוכה בה אומר לזה שבימינו זכה עמי במחתה אלמא לאו לכל עבודה ועבודה מפיסין: **הואיל ולא שכיחא.** הקטורת אלא פעמיים ליום שאין הקטרת באה נדבה: **ומעשרא.** ומעשרת את העוסקין בה כדאמרינן לקמן בפרקין (דף כו.): **מי מקבל.** דם התמיד כיון דלא מנה לה במתני' כהן שמע מינה חד מהני עביד לה: **אגב חביבותיה.** דזריקה שהיא עבודת מזבח לא מקבל ליה לטליה דם ואמרינן לקמן (דף מח.) צריך שיקבל את כל הדם שנאמר (ויקרא ד) ואת כל (*הדם) ישפך: **זימנין דשחיט זר.** שהשחיטה כשרה בזר והקבלה פסולה בו שנאמר (ויקרא א) ושחט את בן הבקר והקריבו הכהנים את הדם מקבלה ואילך מצות כהונה לימד על השחיטה שכשירה בזר: **בן קטין.** כ"ג היה: **י"ב דדים.** שהוא יונק בהן מים: **תליסר הוי.** שהרי שלש עשרה עבודות נמנו במשנתנו בעבודות פיים התמיד אלא שהשחיטה אינה טעונה קידוש ידים ורגלים אפילו כשהיא בכהן לפי שהיא עבודה שהיא כשירה בזר ואי אמרת שוחט מקבל נמצא שהוא צריך לקדש ידיו ורגליו בשביל הקבלה: **אף אנן נמי תנינא.** במסכת תמיד ובא לו לזרוק גרסינן: **דרך הלוכו.** של צד הראש קודמין הקודם קודם: **הראש והרגל.** של ימין לדברי הכל קודמת ומקרא יליף לה לקמן: **דרך הפשטו.** מצד הרגלים לצד הראש: **דרך ניתוחו.** כסדר שמנתחין אותו לאחר הפשטו אבר אחר אבר וסדר ניתוחו מפורש במס' תמיד (ד' לא.) כמו שהוא סדור כאן כיצד דרך ניתוחו כו' וכשהוא מנתח נותן כל אבר ואבר למי שזוכה בו וכולן עומדים שם עד שיקבלו שם כולן והולכין ומוליכין אותן לכבש זה אחר זה ובסדר הולכתן פליגי הכי תנאי מר אמר הכי ומר אמר הכי: הכי גרסינן כיצד דרך ניתוחו הראש והרגל ושתי ידיו והחזה והגרה ושתי הדפנות עוקץ והרגל: **דרך עילויו.** דרך מיטב שלו ומובחר נתחיו המובחר קודם: ה"ג כיצד דרך עילויו הראש והרגל החזה והגרה ושתי דפנות והעוקץ והרגל ושתי ידים: **והכתיב כל נתח טוב ירך וכתף.** אלמא ירך מעלי מכתף: **בכחושה.** ירך מעלי דאלים: **תנא דידן.** תנא דמתניתין לא אמר כחד מנייהו: **מר אזיל בתר אבירא.** תנא דידן הולך אחר עילוי גודל האיברים ור' יוסי הולך אחר עילוי השמן: **ואידך פדר.** קרא אחרינא כתיב את הנתחים את הראש ואת הפדר:

למאי

תא שמע רבי יהודה אומר לא היה פיים למחתה כו'. תימה מאי מייתי מר' יהודה לייתי מתנא קמא איפכא וי"ל דהכי מייתי דאפילו ת"ק לא פליג עליה אלא בקטרת משום דלא שכיחא ומעתרא אבל בעלמא מודה אי נמי נ"ל דלר' יהודה הזוכה במחתה לא היה זוכה כלל מכח פיים מחתת שזכה זה בקטרת וזכה זה שאצלו לימינו במחתה אלא בדעתו דכהן שזוכה בקטרת תליא מילתא אי בעיא איהו עביד הכל שקיל קטורת ושקיל מחתה כדאשכחן ביוה"כ דכ"ג לחודיה עביד לכולה מילתא אע"ג דהתם טריחא מילתא טובא דבעי לאתויי בחפניו כדאיתא לקמן בפ' הוציאו לו (דף מז.) כ"ש הכא דלא טריחא מילתא דמצי עביד לה לכולי מילתא לחודיה מיהו משום דטריחא מילתא קצת אורחא דמילתא הוה שהיה אומר לאחר זכה עמי במחתה ורגיל היה לומר לאותו שעומד אצלו לימינו משום איבה שלא יקפידו האחרים עליו ומיהו אם ירצה לשנות הרשות בידו לעשות הוא בעצמו הכל או לומר למי שעומד בשמאלו או לאחר שאינו עומד אצלו כלל זכה עמי וכן משמע הלשון כהן שזוכה במחתה אומר כו' ולא קאמר העומד אצלו נמשך עמו כדקאמר בסמוך י"ב אחיו הכהנים נמשכין עמו וכן משמע בתוספתא [פ"א] דקתני בתר מילתא דר' יהודה הלכה כדברי ראב"י דמייתי בסמוך לא היה פיים לאברים אלא המעלה אותן לכבש מעלה אותן למזבח אלמא דומיא דראב"י איירי ר' יהודה דלא הוה שום צד זכיית פיים במחתה והשתא מייתי שפיר מר' יהודה דע"כ לא פליגי רבנן עליה אלא דלא ס"ל דבדעת הכהן הזוכה בקטורת תליא מילתא ומיהו מודו דאין חוזרין ומפיסין אלא דהעומד לימינו זוכה מכח פיים וע"כ לא פליג ראב"י עליה לקמן דס"ל שחוזר ומפיס לצורך מחתה אלא כדי להשלים ד' פייסות כי שום טעם יש שאין לפחות מד' פייסות ומדקא פריך לקמן (דף כו.) כמה זימנין א"כ בגרי להו פיים וא"כ בפיים השני כולי עלמא מודו כיון דבפעם אחת מפייסו דלא לכל עבודה מפייסו: **מניין** לראש ופדר שקודמים כו'. תימה לי א"כ אמאי לא חשיב במתני' פדר בהדי ראש וי"ל כיון דאי אפשר להקטיר הראש בלא פדר וזהו דרך כבוד בכלל הראש הוא:

*__נותן__ פדר על בית השחיטה ומעלהו. וא"ת מהאי קרא תיפוק לן שהפדר קודם לכל הנתחים דכיון דהראש קודם פדר שעליו נמי קודם יש לומר דסלקא דעתך אמינא חופה הפדר על בית השחיטה עד שמעלהו לראשו של מזבח ואז מסיר הפדר ומניחו ומקטיר הראש בפני עצמו והפדר מקטיר עם הקרבים אי נמי י"ל אי לא כתב הך קרא לא הוה דרשינן ליה אלא לומר שראש ופדר קודמין לכל הנתחים ובפרק השוחט (חולין דף כז.) כתבתי יותר וכאן אין שייך:

יהודה

כח א ב מיי' פ"ד מהל' תמידין הלכה ו:

◆

רבינו חננאל

החזה ובגרה. פ' בשתי דפנות. י' בקרביים. י"א בסולת המנחה. י"ב בחביתי כהן [גדול]. י"ג ביין נסך: **איבעיא** להו שוחט מקבל או זורק ופשטנה זורק מקבל. דרך הילוכו היה קרב: **ירושלמי** הראש והרגל. א"ר סנא פשט ראשיה עקר רגליה. ת"ר כיצד דרך הילוכו. הראש והרגל כולי עלמא הראש והרגל ברישא לא נחלקו אלא בשאר האברים החזה והגרה. כלומר אחרי הראש החזה. ואחרי החזה הידים. ואחרי הידים הדפנות. ואחרי הדפנות העוקץ והרגל ר' יוסי אומר דרך הפשטו היה קרב. העוקץ והרגל כו' ודבריו פשוטין הן. ר' עקיבא אומר דרך ניתוחו היה קרב הראש והרגל שתי ידים וכו'. פי' ניתוחו מפורש בתמיד פרק ו' והוא כדברי ר' עקיבא. ר' יוסי אומר דרך עילוי היה קרב כיצד אחר הראש הדפנות כו' והוא דכתיב כל נתח טוב ירך וכתף. ההוא בכחושה. כלומר אין בה שומן הכל עצמות היא אין בשר אלא בירך וכתף. אמר רבא בין תנא דידן ובין ר' יוסי תרוויהו בתר עילויא אזלי. מיהו ~~תנא דידן~~ דקתני שתי ידים והן הכתפים אזיל אבתרא דבשרא כי הבשר בירך ובכתף הוא לפיכך אחר הידים מזכיר העוקץ והרגל שהן הירכות. אבל ~~ר' יוסי~~ דקתני ב' דפנות אזיל בתר שומנה. כי השומן כולו בדפנות והוא ע"ג הצלעות. וקשיא תרי לישני דר' יוסי אדר' יוסי. ויש מי שאומר ב' תנאי שנו לה אליבא דר' יוסי

◆

תוספות ישנים

או דילמא זורק מקבל. וא"ת ואמאי לא פשיט ליה מדתנן לקמן בפ"ג (דף לא:) קרצו ומירק אחר שחיטה על ידו משמע דוקא כ"ג אבל בשאר ימים אין אחר ממרק אלא השוחט ממרק לפי שאחר היה מקבל י"ל דהיה נמי שאחר צריך למרק שחיטה אף על גב דלא תני ליה ועוד בכהן גדול איצטריך למיתנייה ליה לפי שיש פסול אם אין עבודות נעשות בו אי נמי י"ל משום הולאת דכ"ג מירק אחר ולא משום שלא היה יכול לקבל אם היה ממרק: דרך הלוכו הראש והרגל. לכולהו קדים ראש ורגל כדמפרש טעם לקמן ולא משום דרך הלוכו כך ודרך הפשטו כך כדמוכח בפרק כל כתבי (דף קיז:) א): ושתי ידים העוקץ והרגל. ופריך והכתיב כל נתח ירך וכתף אלמא רגל קדים ליד ולספרים דגרסי רגל מקמי ידים איכא למימר דפריך אכולהו דמדמדכר ידים ורגל אחרונים א"כ גרועים הם והכתוב משבח מבחר ירך וכתף ומשני ההוא בכחושה דמיירי ברשעי ישראל שכן אוכלין והומסין עניים והם טובים לפי שיש רוב בשר אבל בתמיד שהיה שמן מיוחד שבעדרו אזלינן בתר שומנה:

[לקמן כו. תוספתא פ"א]

[דם הפר]

לקמן לו. זבחים כ.

תמיד ל:

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' והעוקץ והרגל ושתי הידים אמר רבא בין תנא דידן ובין ר' יוסי וכו' ומר אזיל בתר שמנא דבישרא והכתיב כל נתח טוב ירך וכתף ההיא בכחושה מאי טעמא סלקא רגל בהדי רישא כצ"ל. ונ"ב פי' הא דקאמר והכתיב כל וכו' להא דמתני' קא פריך דמקדים שתי ידים לעוקץ והרגל אלמא דכתף מעולה: (ב) שם ואידך פדר אחרינא. תיבת אחרינא נמחק:

חולין כז.

עולה

א) משם מוכח רק דדרך הפשטו הוא מן הרגלים וע"ש ברש"י ובתו' מנחות ס"ג ע"ב אבל מדרך הלוכו לא מוכח התם מידי. ועיין ש"י: